

Ա. ՄԻՆԱՍՅԱՆ

«23 » 04 2018թ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱՀԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 41

Զեռնարկողը՝

<<ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ>> ՍՊԸ

Ք. Երևան, Շիրակի 76/16

Գործունեությունը՝

Արդենիի պեղիգային ավազների հանքավայրի հարավ-արևմտյան գեղամասում երկրաբանական ուսումնասիրության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ
<<Արագածոտնի մարզ

<<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝

Վ. Սահակյան

**ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ**

թիվ ԲՓ 41

<<23>> 04 2018թ.

«Արագածոտնի մարզի Արտենիի պեղլիքային ավագներ հանքավայրի հարավ-արևմտյան գեղամասում երկրաբանական ուսումնասիրության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Ձեռնարկող՝	<<ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ>> ՍՊԸ
Փաստաթղթի տեսակը՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ /Գ կատեգորիա/
Գտնվելու վայրը՝	«Արագածոտնի մարզ, Արևոտ համայնք

<<ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ>> ՍՊԸ կողմից <<Արագածոտնի մարզի Արտենիի պեղլիտային ավագների հանքավայրի հարավ-արևմտյան տեղամասի սահմաններում օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով՝ 2018-2020թ.թ նախատեսվում է իրականացնել երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքներ: Հետախուզվող տեղամասը գտնվում է Արևոտ (Բարոժ) համայնքի վարչական սահմաններում, նույնանուն գյուղից 2.5կմ հարավ-արևմուտք, Փոքր Արտենի լեռան հարավ-արևելյան լանջերին:

Պեղլիտային ավագների ուսումնասիրության նպատակով հայցվող տեղամասը գրաղեցնում է 21.0հա մակերես: Մորֆոլոգիական տեսակետից իրենից ներկայացնում է ցածր բլրային տարածք և տեղադրված է՝ 1452-ից մինչև 1579մ բացարձակ բարձրությունների վրա: Տրամադրվող տեղամասի աշխարհագրական կորոդինատներն են՝ հյուսիսային լայնության՝ $40^{\circ}21'51''$, արևելյան երկայնության՝ $42^{\circ}47'05''$:

Տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքին մասնակցում են երրորդական և չորրորդական հասակի առաջացումները, որոնք ներկայացված են պեղլիտներով, պեղլիտային ավագներով, օբյեկտիվանով, ինչպես նաև ժամանակակից ալյուվիալ-դեյսովիալ առաջացումներով, որոնք ներկայացված են ավագակավերով, կավավագներով: Երևակման տարածքում սողանքային երևոյթներ չեն ոհտարկվել, մակերևութային և ստորերկրյա ջրային հորիզոնները բացակայում են: Տեղամասը գյուղատնտեսական նպատակներով չի օգտագործվում, զուրկ է բուսական ծածկություն:

Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների նպատակն է պարզաբանել օտակար հանածոյի որակական հատկանիշները՝ շինարարական ավագի և խճի արտադրության համար: Աշխատանքների արդյունքներով նախատեսվում է կազմել երկրաբանական հաշվետվություն՝ Յ արդյունաբերական կարգով պաշարների հաշվարկմամբ և տեխնիկատնտեսական հիմնավորմամբ:

Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքներն իրականացվելու են հորատանցքերով, փորձնական բացահանքով, հետախուզահորերով և նմուշարկման աշխատանքներով:

Նախագծով նախատեսվում են 1:1000 մասշտաբի Երկրաբանահանույթային աշխատանքներ, հորատանցքերի հորատում, նմուշարկում, փորձնական հանույթ ռադիոմետրական և ինժեներա-հիդրոերկրաբանական ուսումնասիրություններ և դիտարկումներ՝ ստորերկրյա ջրերի, սողանքների և այլ գեղինամիկ երևությունների առկայությունը պարզաբանելու համար: Պեղյատային ավազներից խճի և ավազի ելքի տոկոսը որոշելու համար նախատեսվում է փորձնական բացահանքի անցում³ 200մ³ ծավալով, թարմ ապարների մեջ: Փորձնական հանույթը պետք է կատարվի առանց պայթեցման աշխատանքների: Հետախուզումը նախատեսնվում է իրականացնել հորատանցքերի միջոցով՝ ջրով, առանց կավային լուծույթի օգտագործման: Աշխատանքների ընթացքում չի օգտագործվելու պայթուցիկ նյութեր: Քանի որ տեղամասում ճանապարհները բարենպատ են, ուստի ճանապարհների նորոգում և կառուցում չի նախատեսվում:

<<ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ>> ՍՊ ընկերությունը Արտենիի պեղյատային ավազներ հանքավայրի հարավ-արևմտյան տեղամասում Երկրաբանական ուսումնասիրության նպատակով նախատեսում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները.

- տոպոհանույթ և Երկրաբանական հանույթ՝ 21.0 հա տարածքում,
- 7 հորատանցքերի հորատում՝ 175 գծ.մ. ընդհանուր ծավալով,
- բնական մերկացումների, հորատիանուկի նմուշարկում,
- 200մ³ փորձնական հանույթի իրականացում /10 գծ.մ./,
- նմուշների լաբորատոր հետազոտություն,
- հետախուզված պաշարների արդյունաբերական նշանակության գնահատում,
- աշխատանքների ավարտից հետո խախտված տարածքների ռեկովտիվացիա:

Մանրամասն Երկրաբանական փաստագրման ենթակա են հորատանցքերի հորատիանուկը, բնական մերկացումներն ու բացահանքը: Հաշվի առնելով ուսումնասիրվող տարածքի հարթ ռելիեֆը, հորատման աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվում է հորատման հրապարակների շինարարություն և դրանց մոտեցման ճանապարհների կառուցում մեխանիկական եղանակով՝ 4-րդ կարգի ապարներում: Յուրաքանչյուր հորատանցքի խորությունն ընդունվում է 25մ: Հորատումն իրականացվելու է ինքնագնաց հաստոցով, կարծր համաձուլվածքային՝ 132-112 մմ տրամագծով թագիկներով: Հորատահանուկի նվազագույն ելքը յուրաքանչյուր երթում պետք է լինի 85%-ից ոչ պակաս: Նախատեսվում է անցնել 5 հետախուզահոր, յուրաքանչյուր՝ 12.5մ խորությամբ: Հետախուզահորերի ընդհանուր ծավալը կկազմի 62.5 գծ.մ, իսկ զբաղեցրած մակերեսն ամբողջ ծավալով՝ 468.75մ³, որը փաստագրումից և նմուշարկումից հետո ենթակա են վերականգնման: Հետախուզական փորվածքների և հորատանցքերի անցման ընթացքում հիդրոերկրաբանական պայմանների ուսումնասիրության նպատակով նախատեսվում են համապատասխան դիտարկումներ:

Նմուշարկումն իրականացվելու է հորատանցքերի հորատահանուկից, բացահանքից և բնական մերկացումներից: Օգտակար հանածոյի ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները որոշելու նպատակով հորատահանուկի նմուշների սեկցիայի Երկարությունը կկազմի մինչև 5մ, հանուկային նմուշների ընդհանուրը քանակը՝ 23: Փորձնական բացահանքից վերցվելու է մենաքարային չափի (20x20x20սմ չափսերի) 6 նմուշ: Քիմիական անալիզի համար նախատեսվում է 3 նմուշ, իսկ պետրոգրաֆիական հետազոտությունների համար պետք է պատրաստվի և նկարագրվի 2 հեկուկ: Նախատեսվում է նաև իրականացնել ռադիոմետրիական ուսումնասիրություններ՝ օգտակար հանածոյի ռադիացիոն - հիգիենիկ հատկությունների որոշման նպատակով:

Հաբորատոր ուսումնասիրությունները և նմուշների ֆիզիկամեխանիկական փորձարկումներն իրականացվելու են համապատասխան մասնագիտացված լաբորատորիայում:

Նախնական գնահատման հայտում ներկայացվել է երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /մթնոլորտային օդ, ջուր, հող, կենսաբազմազանություն/ պահպանությանն ուղղված հետևյալ միջոցառումները, այդ թվում՝

- հանքերևակման տարածքներում և ավտոճանապարհների մակերեսներին մթնոլորտային օդի որակի և հողի որակի պարբերաբար դիտարկումներ,

- Փոշեգոյացման կանխման նպատակով արտադրական գոտիներում (փորձնական հանույթի բացահանքի սահմաններում) ջրցանում:

- Կիրառվող հանքային տեխնիկայի և սարքավորումների տեխնիկական վիճակի կարգավորում, արտանետման խողովակի վրա զտիչների տեղադրում /ծխագագերի գերնորմատիվային արտանետումները կանխելու նպատակով/:

Ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում չի նախատեսվում քիմիկատների օգտագործում և վտանգավոր արտահոսքեր չեն առաջանա, անձրևաջրերը և ջան հոսքերը տարածքից կիեռաննան բնական առվակների միջոցով։ Տեխնիկական նպատակով ջրօգտագործումը կիրականացվի ջրատար մեքենայով, իսկ որպես խմելու ջուր նախատեսվում է օգտագործել շաղցրած ջրերը։

Ուեկուլտիվացիոն աշխատանքները նախատեսվում է իրականացնել հետախուզական աշխատանքների ավարտից հետո։ Ուեկուլտիվացիայի ենթակա բուսաշերտի ծավալը, որը հաշվարկվել է հորատման հրապարակների, հետախուզահորերի տարածքների մակերեսից, ընդհանուր կազմում է 252 մ² /որտեղ հողաբուսաշերտ առկա է 48 տոկոս մակերեսում և ծավալը կազմում է 36.4մ³/։ Հողաբուսական շերտի պահպանության նպատակով նախատեսվում է հորատման հարթակների և փորձնական հանույթի բացահանքի անցման ժամանակ տարածքում առկա հողի վերին շերտը հանել և պահեստավորել, երկրաբանահետախուզական աշխատանքների ավարտից հետո այն օգտագործել հորատահարթակների ուեկուլտիվացիոն աշխատանքների և բնական լանդշաֆտի վերականգնման համար։ Ուեկուլտիվացիոն աշխատանքների իրականացման համար <<ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ>> ընկերության կողմից՝ որպես դրամագլուխ նախատեսվում է հատկացնել 212.1 (Երկու հարյուր տասերկու հազար) << դրամ։ Աշխատաները կատարվելու են ձեռքով։ Քանի որ տեղամասում փորձնական բացահանքն ամբողջապես մերկացած է, ապա այստեղ մակաբացման ապարների հեռացում չի նախատեսվում և լրացուցիչ ծախսեր չեն պահանջվում։ Երկրաբանահետախուզական աշխատանքների ժամանակ ժամանակավոր օգտագործվող հողերի ընդհանուր մակերեսը կկազմի 0.032հա, որի վնասի համար համանքին փոխհատուցվող գումարը գնահատվել է 6250 դրամ։

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում ընկերությունը շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցության կանխարգելման և շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /օդ, ջուր, հող/ որակի վերահսկողության համար նախատեսում է մշտադիտարկումներ, որոնց գործողությունների ծախսերը նախնական գնահատվել են 250 հազար դրամ։

Նախնական գնահատման հայտի փորձաքննության փուլում << օրենսդրությամբ սահմանված կարգով 18.01.2018թ. << Արագածոտնի մարզի Արևոտ համայնքում իրականացվել է հանրային քննարկումներ։ Քննարկումների ընթացքում ծրագրի իրականացումը հանրության կողմից արժանացել է հավանության այն նկատառումներով, որ հետագայում հանքավայրի շահագործումը որոշակիորեն կարող է նպաստել

ամայնքի, կամ բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը՝ ստեղծելով լրացուցիչ աշխատանքային ռեսուրսներ:

Եզրահանգում. Երկրաբանական ուսումնասիրության ընթացքում աշխատանքների ոչ մեծ ծավալների պատճառով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները կինեն ոչ զգալի, կը կրեն ժամանակավոր և տեղային բնույթ: Հայտում ներկայացված բնապահպանական միջոցառումների ապահովման դեպքում, գործունեության իրականացման ընթացքում աղտոտվածությունը օդային և ջրային ավագանների, ինչպես նաև հողային ռեսուրսների վրա կգտնվի թույլատրելի նորմերի սահմաններում:

Փորձաքննական պահանջներ

Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում անհրաժեշտ է՝

- պարբերաբար իրականացնել մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) պյանում ներառված հողի, ջրի, օդի որակի վերահսկման միջոցառումներ՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները կանխարգելելու նպատակով:

- ջրօգտագործումը, առաջացած տարբեր տեսակի թափոնների հեռացումն ու տեղադրումն իրականացնել <<օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

<<ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ>> ՍՊԸ կողմից ներկայացված <<Արագածոտնի մարզի Արտենիի պեղյանական ավագների հանքավայրի հարավ-արևմտյան տեղամասում Երկրաբանական ուսումնասիրության՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն, վերը նշված փորձաքննական պահանջներիի պարտադիր կատարման պայմանով:

Գլխ. մասնագետ

Հ. Մկրտչյան